

Äänitteen nimi: Kausi2 jakso6.mp4

Äänitteen kesto: 00:38:36

Asiakas: roosa.vejola@samok.fi

Merkkien selitykset:

[?] = sanan kirjoitusasusta ei voi olla täysin varma, mutta merkitys on ainakin sinne päin. Sanan äänityskohta merkitään tekstiin ylös esim. [sana? 00:15:44]

[??] = sanasta ei voinut saada selvää, joten se on täysin epävarma tai sitä ei voitu kirjata ylös lainkaan. Sanan äänityskohta merkitään tekstiin ylös esim. [?? 00:15:44]

[**tekstiä**] = äänet tai litteroimatta jätetyt kohdat merkitään tekstiin hakasulkeisiin, esim. [naurahtaa] tai [haastattelu keskeytyy hetkeksi, kun haastateltava vastaa puhelimeen]

[äänite alkaa]

Puhuja 1 [00:00:13]: Käytännössä se tarkoittais sitä, että esimerkiksi luottamuksellinen ja tahallinen luonnon tuhon tuho saataisiin kriminalisoitua kansainvälisellä tasolla.

Puhuja 2 [00:00:35]: Moikka moi ja tervetuloa takasi meidän EU kiinnostaa podcastin pariin. Tänäpäin me jatketaan EUhun tutustumista ilmastomuutosten ja nuorten osallisuuden kautta. Täällä studiossa istuu tutusti minä eli Roosa SAMOKin eurooppapolitiikan asiantuntija, ja mun mukana täällä on SAMOKin hallituksen jäsen Ida Flemmich sekä nuorten ilmastodelekaatti Akseli Rouvari.

Puhuja 1 [00:01:01]: Moikka moi.

Puhuja 2 [00:01:02]: Tervetuloa Akseli meidän vieraaksi.

Puhuja 1 [00:01:04]: Kiitos paljon.

Puhuja 2 [00:01:06]: Voisikö sä tähän alkuun Akseli kertoa meidän kuulijoille, että mitä tarkoittaa olla ilmastodelekaatti ja mitä sun tehtäviä on tässä hommassa?

Puhuja 1 [00:01:15]: Jes. Eli nuorten ilmastodelekaattina mut on nuorison kattojärjestön allianssin nimeämänä edustan nuoria ilmastopäätöksenteossa ja keskusteluissa niin Suomen tasolla EUssa kuin YKn kontekstissa. Meitä nuorisodelekaatteja ylipäätään on aika monta, jotka omalla sektorillamme edustetaan nuoria erilaisissa päätöksenteossa eli on esimerkiksi YK delekaattia, luontodelekaattia, Unesco-delekaattia, eli monelle tällaselle sektorille erityisesti sit KV-vaikuttamisessa, mihin me keskitytään. Mut ilmastodelekaattina mä tosiaan tuon nuorten ääntä esiin yhteiskunnassa, eli se tarkoittaa esimerkiksi erilaiseen valmistelutyöhön osallistumista, erilaisissa paneelikeskusteluissa, puhujakeikoilla nuorten äänen esiintuomista, sekä ylipäätään lobbausta päätöksenteossa siitä, että nuorten ääni kuuluu todellisuudessa ilmastopolitiikassa ja siinä politiikassa, mitä Suomessa tehdään. Sen lisäksi me lähetään myös Suomen delekaatioissa YKn ilmastoneuvotteluihin, niin sinne ollaan lähössä marraskuun aikana sitten.

Puhuja 2 [00:02:25]: Kuulostaa jännittävältä. Missäs tää ilmastokokous olikaan?

Puhuja 1 [00:02:28]: Tänä vuonna se on Egyptissä Sharm el-Sheikhissä.

Puhuja 2 [00:02:31]: Aivan.

Puhuja 1 [00:02:32]: Kyllä.

Puhuja 2 [00:02:33]: Nyt kun meidän teemana on nuoret, EU ja ilmastonmuutos, niin mä aattelin heittää tähän pari esimerkkiä, miten mediassa nuorten ilmastoasenteet toimii, et on näkynyt viime vuosina, koska ainakin mun mielestä se on näkynyt aika paljon. Meillä on kaikkien tuntema Greta Thunberg, joka alotti vuonna 2018 koululakon, ja istu sitten vaalien alla Ruotsin eduskuntatalon edessä, ja sitten jatkoi tätä lakkoilua joka perjantai, ja siitä syntyi tämä kansainvälinen Fridays for future -liike, ihan kansainvälisesti nuoret on lakkoillu koulusta osottaakseen mieltä ja pyytääkseen järeämpiä toimia ilmastomuutoksen torjumiseksi. Tän ilmastolakkoilun taustalla on nähty, et on osittain tämmönen nuorten ilmastoahdistus, josta puhutaan, ja tätä aiheita on myös tutkittu jonkin verran. Sitten meillä on tietysti myös kansainvälinen ympäristöliike Elokapiina, joka on ainakin suomalaisille tuttu näkyvistä protesteistaan, ja sitten tämmönen aika uus ilmiö tai toimi, joka tapahtu vuonna 2020 eli portugalilaiset nuoret haastoi EUn valtioita oikeuteen riittämättömistä toimista ilmastonmuutoksen hyväksi. Ja tää oli ensimmäinen kerta, kun tehtiin ilmastoivalitus Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa valtiota vastaan, joka oli mun mielestä aika mielenkiintoinen keissi. Saa nähdä, tuleeks tää lisääntymään. [Pala? 00:04:05] on nimenomaan nuorten toimija, mutta mitä nuorten osallisuus tarkoittaa sulle Akseli?

Puhuja 1 [00:04:12]: No se tarkoittaa sitä, että meillä on sellanen hassu tilanne käytännössä, kun me mietitään päätöksentekoa, et ne ihmiset, keitä ilmastopolitiikassa päätökset tulee koskemaan eniten, ne ihmiset, keiden tulevaisuudesta me puhutaan, kun me puhutaan meidän planeetasta, niin heille ei tosiasiallisesti oo mahdollisuutta oikeestaan hirveesti vaikuttaa tähän politiikkaan, mitä me tehään. Puhutaan alaikäisistä ihmisistä, ketkä ei oo vielä äänestysikäisiä, tai nuorista, joiden äänipolitiikassa ja päätöksenteossa kuuluu suhteessa paljon vähemmän kun vanhempien ikäpolvien, sekä tietysti ihmisistä, ketkä ei oo vielä ees syntynyt, kehen tää tulee vaikuttaa, eli me puhutaan keskeisesti meidän tulevaisuudesta ja tulevien sukupolvien asiasta. Käytännössä tässä on tällainen epäsuhta, ja sen takii se on tärkeetä, et nuoret mobiilisoituu, et me käytännössä saadaan meidän ääni kuuluviin, ja se on tärkeetä, et päätöksentekijät myös kuulee tulevaisuuden ääntä. Oikeestaan nää esimerkit ilmastoliikkeenästä, mikä on lisääntynyt yhteiskunnassa, on tosi hyviä. Käytännössä, jos me mietitään sitä, mitä nuoret vaatii ja mitä ihmiset vaatii, jotka on ilmastoliikkeessä mukana, niin välillä puhutaan siitä, että ilmastoliike on tosi radikaali, me puhutaan oikeestaan aika perusasioista. Me puhutaan siitä, et meillä on elinkelpoisen planeetta tulevaisuudessa, et me ei pilata meidän tulevaisuutta, että tällä planeetalla on kiva elää ja ylipäättäen homma on kondiksessa siinä mielessä. Se on tosi tärkeetä, et nuoret pystyy tuomaan sen äänen esiin, mut samaan aikaan oikeestaan sellanen tietynlainen yhteisöllisyys, mitä tää ilmastoliike tuo, on myös tosi tärkeetä, et jos mä mietin sitä, kun mä oon ollu ite nuori skidi, niin oikeestaan sellanen asia, mikä on ajanu mua vaikuttamaan, on ollu huoli meidän ilmastosta, huoli meidän ympäristöstä. Sillon musta tuntu, et mä olin jotenki tosi yksin tietyllä lailla niiden asioiden kanssa, et oli tietenki joitain ihmisiä, keille

pysty jutteleen, mut sellanen ehkä tietynlainen yhteisö puuttuu. Mun mielestä on hienoo kattoo tänän päivänä nuoria, jotka pystyy tuomaan omia näkemyksiä esiin ja pystyy vaikuttamaan ja pystyy löytämään sitä yhteisöä, koska he ei tänään ole yksin, ja se on mun mielestä ollu hienoa nähän viime vuosina, miten tällänen toiminta on lisääntyny.

Puhuja 2 [00:06:21]: Toi on hyvä pointti. Lisäks mediassa on näkyyny jonkin verran viime vuosina tämmönen youthwashing-termi, tää liittyy tähän nuorten osallisuuteen, niin Akseli, mitä tää tarkoittaa?

Puhuja 1 [00:06:34]: Joo. Youthwashing on tällainen terminä ehkä vähän tuoreempi ilmiö, mikä on popularisoitunu täs viime aikoina. Käytännössä youthwashing tarkoittaa samaa kuin greenwashing paitsi nuorilla. Ja se on oikeestaan sellanen asia, mikä näkyy täs vahvasti. Samaan aikaan kun nuorten näkyvyys mediassa, näkyvyys päätöksenteossa on kasvanu paljon, meidän jengi puhuu paljon siitä, et meidän pitää kuunnella nuoria, nuoret pitää saada mukaan päätöksentekoon, niin käytännön tasolla se vaikutus jää välillä todella pieneksi, eli käytännössä nuoria käytetään sellaisena tapana kiillottaa omaa kilpeä, et hei, nyt meillä on vaikka tää yritys x tai vaikka valtion päätös x, niin otetaan nuoret mukaan tähän, nyt me on kuultu niitä, ihan pelkästään sillä, et ne näennäisesti otetaan messiin ja sit voidaan ruksaa se boksi siitä, et nuoria on kuultu, vaikka todellisuudessa se vaikutus siihen saattaa olla hyvin minimaalinen. Oikeestaan COP26, joka oli Glasgowssa viime vuonna, siellä tätä kritiikkiä esiintyi itse asiassa tosi paljon, et puhuttiin siitä, et nyt otetaan nuoret mukaan, ja nyt tää on tosi tärkeä asia, annetaan nuorille vaikutusvaltaa, mutta sit todellisuudessa ne päätökset tehtiin ihan jossain muualla, ja käytännössä nuorten vaikutus niihin oli minimaalinen. Se saattaa tarkoittaa sitä ihan käytännön tasolla, et sillon, kun on juhlapuheiden aika, niin nuoret on näkyvissä siellä lavalla, mutta sillon, kun tehdään päätöksiä ja mennään niihin päätöksentekohuoneisiin, niin siellä ei välttämättä ole pöydissä nuorille tilaa, vaikka nuoret olis osana virallisia delegaatioita maissa. Tää on tällanen yks hyvin vahva juttu. Ja kaikki haluaa panostaa nuoriin tällä hetkellä, mutta se on se huolenaihe, mikä jatkuvasti nousee, et oikeesti minkälainen todellinen valta sen näkyvyyden lisäks annetaan, koska ne on hyvin eri asia. Näkyvyys ei aina tarkoita sitä, että on oikeesti mahdollisuuksia vaikuttaa siihen päätöksentekoon.

Puhuja 2 [00:08:26]: Joo, toi on ihan totta. Ja tämä näkyy myös SAMOKin työssä, jos miettii erityisesti tässä kansainvälisessä puolessa, kun me ollaan edustamassa ammattikorkeakoulun opiskelijoita, niin se on vähän sama. Opiskelijat on usein nuoria, että kuinka sitten oikeesti osallistetaan vs pyydetäänkö tavallaan sen panssarin kiillottamiseksi sinne mukaan. Itse asiassa mua kiinnostaa, mikä sun näkemys on, koska ite oon huomannu, et tää myös vaihtelee tosi paljon vaikka eri maissa Euroopassa ja eri foorumeilla, et jollain se toimii paljon paremmin kuin toisilla. Ja mun mielestä, miten oon ite nähny, Suomessa toimii suht hyvin verrattuna muihin Euroopan maihin. Onks sulla tästä jotain näkemystä, että ooksä huomannu tämmösiä eroja tässä nuorten osallistamisessa?

Puhuja 1 [00:09:14]: Kyl mä koen, että Suomessa sitä tehdään aidosti, et ihmiset aidosti yrittää. Siin on parantamisen varaa, mutta meillä sentään yritetään. Oma kokemus on se, että ministeriöiden kohdalla tää saattaa vaihdella tosi paljon. Meillä on joitain ministeriöitä, missä aidosti halutaan ottaa mukaan, aidosti halutaan kuunnella, ja sit joitain, joissa se on enemmänkin semmosta näennäistä. Se vaihtelee myös Suomen sisäisesti. Mun kokemus on

se, et kollegat taas muista maista, meillä on KV-yhteistyötä, jonkun verran ollaan päästy keskustelemaan, niin monessa muussa paikassa ollaan vieläkin turhautuneempia tähän. Oikeestaan meillä otetaan mukaan prosesseihin, halutaan antaa siitä mahdollisuuksia vaikuttaa, päästään molemmat ilmastodelegaatiot lähteen vaikka COPpiin Suomen delegaatiossa, jossain tällasten asioiden eteen pitää edelleen taistella, et saada nuoria delegaatioon mukaan, että päästään edes näennäisesti mukaan siihen prosessiin. Nää on tällasii haasteita. Ja sit taas, yks asia, mikä on myös saanu kritiikkiä tällasesta youthwashingin -teemasta, meillä on Euroopan nuorison teemavuosi tällä hetkellä, niin tää on sellanen, mistä ollaan kanssa kuultu aika paljon kritiikkiä muista maista sekä silleen, et missä se todellisuudessa näkyy ja mikä on todellisuudessa se vaikutusvalta, ja kuinka moni esimerkiksi siitä edes tietää, että meillä on tällanen. Sehän kuulostaa tosi hienolta, et nyt tuodaan framille, nyt nostetaan nuoria kiinnostavia, koskevia asioita esille, mut mikä sit todellisuudessa on se käytännön vaikutus näennäisen osallistamisen ja näennäisten nuorten nostamisen sijasta. Don't get me wrong, mun mielestä se on tärkeetä, et nuoret näkyy, mun mielestä se on hieno asia, mut sen pitää myös johtaa johonki konkreettiseen, koska sillon se on vaan youthwashingia.

Puhuja 2 [00:10:58]: Kyllä. Täst me ollaan varmaan kaikki samaa mieltä.

Puhuja 3 [00:11:01]: Joo. Mut jos palataan vähän hand on, kun puhutaan nuorista, niin kun me alettiin miettiin tätä jaksoa, niin mulla ainakin ekana tuli mieleen Greta Thunberg, joka on istunu sen keltasessa sadetakissa siellä kadulla joka perjantai, mut voiko nuori vaikuttaa ilmastonmuutokseen muillakin tavoin, kuin mitä Greta teki ja miten?

Puhuja 1 [00:11:19]: Mun mielest voi, ja tää on tosi hyvä kysymys. Mä oon ite halunnu tuoda tähän ilmastodelekaattirooliin myös ehkä vähän toisenlaista tekemisen tapaa, et mun mielestä usein monella on sellanen ajatus tai stereotypia siitä, et mitä ilmastoliike on. Se tarkoittaa sitä, et istutaan vaikka kadulla protestoimassa, et se on suoraa toimintaa monen mielissä, vaikei se todellisuudessa pidä paikkaansa, vaan ilmastotoimintaa on hyvin monta toisenlaista. Jokaiselle voi löytyä oma tekemisen tapa. Se ei sovi kaikille, se ei oo jokaisen juttu istua protestoimassa ulkona. Jotkus halua vaikuttaa ennemmin kulisseeissa poliittiseen päätöksentekoon tai johonki. Mä oon ite kokenu, et esimerkiksi halunnu tuoda tähän rooliin sellasta dialogisuutta, siltojen rakentamista, et mä oon tosi mielelläni käyny puhumassa vaikka yritysten tilaisuuksissa, sparrannu yrityksiä siitä, mitä ne vois tehdä enemmän, käyny dialogia esimerkiksi vaikka metsäteollisuuden kanssa, et lähetään rakentaa niitä siltoja, vaikka periaatteellisella tasolla näkemykset jostain asioista saattaa olla kaukana, niin mä oon kokenu, et se on tärkeetä pystyä rakentavasti tekemään yhteistyötä ja löytää sellasia uusia tekemisen tapoja, millä me voidaan yhdessä mennä eteenpäin. Mä näkisin myös sillä tavalla, et ei ilmastoliikehdintä ole vasemmistolaista tai oikeistolaista by heart, tai ei se tarkota sitä, et jos sä oot tietysässä puolueessa, niin sä et voi puolustaa ilmastoa, vaan päinvastoin me tarvitaan kaikista puolueista, kaikista taustoista ihmisiä puolustamaan ilmastoa omalla tavallansa. Jokaisesta toimesta ei välttämättä olla samoja mieltä, jotkut on enemmän sitä mieltä, et meidän pitää suoraan kieltää asioita, jotkut on enemmän sitä mieltä, et meidän pitää ratkaista vaikka markkinataloudella asiat, et all people onboard, et me tarvitaan monia tekemisen tapoja, me tarvitaan kaikkia toimia, me tarvitaan mahdollisimman paljon ihmisiä mukaan. Sen takia mä ite halun hahmottaa tämmösen ilmastotoiminnan sen kautta, et on paljon erilaisia tekemisen tapoja, mitä me voidaan yhdistää. Ne ei oo missään nimessä

toisiaan poissulkevia. Me tarvitaan sekä suoraan toimintaa, mikä toimii jossain tilanteissa paremmin, ja me tarvitaan kabinettidialogia, päätöksentekoa, yhteistyötä joissain toisissa kysymyksissä, mut tärkeintä on se, et me saadaa mahdollisimman paljon ihmisiä mukaan, ja me pystytään löytään semmosia siltoja niiden räjäyttelemisen sijaan.

Puhuja 3 [00:13:36]: Miten sitten yksittäiset ihmiset ja niiden teot, voiko ne vaikuttaa siihen kokonaisuuteen, jos mietitään, aika paljon energiassektori saastuttaa ja lisäksi esimerkiksi teollisuus ja maatalous, mistä sä jo puhuit, niin miten paljon sen yksittäisen teko voi oikeesti vaikuttaa tähän kokonaisuuteen?

Puhuja 1 [00:13:52]: Kyllä yksittäisten ihmisten teoilla on vaikutusta tietysti, sitä ei pidä ollenkaan vähätellä, että on paljon asioita, millä voi vaikuttaa omaan hiilijalanjälkeen. Jos puhutaan vaikka pragmaattisista ilmastoteoista, se ei tarkoita sitä, että sä ryhdyt vaikka täysin vegaaniksi, vaan pelkästään lihansyönnin vähentäminen, mitä jokainen meistä voi tehdä vaikka sanotaan 20 prosenttia, niin se on jo merkittävä ilmastoteko, tai tällä hetkellä, kun puhutaan energian säästöstä, niin se, et sä pidät pattereita vähän pienemmällä talvella. Nää on tärkeitä asioita, mutta toki mä haluan pitää myös fokusta rakenteissa yksilöiden sijaan. Mun mielestä yksilöiden syyllistäminen ilmastoteoista ei oo välttämättä tehokkainta, vaan nimenomaan kyse on yhteiskunnan rakenteista, kyse on regulaatioista, mikä tapahtuu poliittisten päätöksentekijöiden tasolla. Totta kai yrityksissä on hienoa, et pystytään tekemään aktiivisesti minimilainsäädännön yläpuolelle meneviä toimia, mitkä vaikka tukee ilmastoja tai ympäristöä. Mun mielestä minimien pitäis olla paljon korkeammalla, meillä pitäis olla paljon tiukemmin hinnoteltuina vaikka hiilen hinta meidän markkinoilla, millon se ohjaa käytännössä kaikkea ilmastolle haitallista toimintaa ja sen kultusta, eli puhutaan nimenomaan ohjausmekanismeista. Yksilön valinnat on merkittäviä, mutta mä puhuisin enemmänkin niistä rakenteista ja siitä, että meillä ei oo Suomessa eikä EUn tasolla eikä globaalilla tasolla vielä semmosia rakenteita, millä me aidosti pystytään ohjaamaan paremmin ilmastoystävällisyyteen. Mut sit toisaalta, sekin pitää pitää mielessä, sen lisäksi, et ihmiset voi vaikuttaa, mä uskon myös siihen, että toivo tuottaa tekoja ja teot tuottaa toivoa, eli käytännössä apatiaan vaipuminen siitä, että minä en voi vaikuttaa, on mun mielestä sellanen, mihin ei pidä mennä, vaan päinvastoin lähtä pienistä asioista, ja pienet asiat synnyttää isompia asioita, et käytännössä jokaisen meistä tulee tehdä tekoja, ja teot synnyttää toisia tekoja ja niin edelleen. Mä uskon optimistina siihen, et jokainen meistä voi vaikuttaa, jokaisen miestä pitää vaikuttaa ja jokainen meistä voi löytää oman tavan vaikuttaa. Joku ehkä halua ja pystyy luopumaan lihansyönnistä täysin, joku toinen ei ehkä pysty siihen, mut hän pystyy ehkä vaihtaan auton sähköautoon, tai hän pystyy käyttään julkista liikennettä enemmän tai jotain tällasta. Ja mä uskon pragmatismiin, et sen sijaan, että sun pitää valita toinen tietynlainen joko tai, niin sä voit valita jotain sen välistä, jokainen meistä voi valita jotain sieltä väliltä, mikä vie tätä maailmaan parempaan suuntaan.

Puhuja 3 [00:16:33]: Ehkä se on just se, et voi lähtä ite aluksi niistä matalan kynnyksen jutuista itselle, ja sit vähän siitä koetta jotain, mitä vois tehdä enemmän pikkuhiljaa.

Puhuja 1 [00:16:42]: Just näin.

Puhuja 3 [00:16:43]: Eikö niin, että nyt mä lopetan kaiken saman tien. Mihin kulutukseen ja muuhun me ollaan tässä maailmassa totuttu hankala tehdä se kaikki kerralla?

Puhuja 1 [00:16:52]: Just näin. Ja mun mielestä se on ollu inspiroivaa seurata vaikka Twitteristä, miten ihmiset on lähteny nyt taas tässä syksyllä mukaan vaikka vegaanihaasteeseen, et kokeillu kuukauden. Otto Meri on yks esimerkki tällasena kuitenkin metsästäjä, ja puhunu paljon siitä, et hän syö lihaa, eikä aio luopua. Lähti vegaanihaasteeseen kuukaudeksi, sen jälkeen totes, et hei, mulla on tosi hyvä olo, mulla on paino tippunu, tää on terveellistä, ja mä enää ikinä aio mennä takas noi paljoo lihansyöntiin. Mä toivoisin, et ihmisillä olis tämmöstä avointa asennetta vaikka kokeilla, ja lähtee tekemään, vaikka saattaa tuntuu jotenkin haastavalta, vaikeelta ja pelottavalta, mun mielestä me tarvitaan enemmän sellasta asennetta just tähän yhteiskuntaan, et oikeestaan siellä saattaa löytää jotain, mikä toimii itelle paremmin.

Puhuja 2 [00:17:42]: Posin ja kokeilun kautta.

Puhuja 1 [00:17:43]: Kyllä.

Puhuja 2 [00:17:48]: Mennään nyt vähän vielä EU-tasolle. Nyt oltiin tässä ehkä enemmän yksilö- ja nuorten näkökulmassa, mutta käsitellään myös teemaa EUn tasolla. Tosiaan ilmastonmuutoksella on Euroopassakin paljon vaikutuksia jo eri alueisiin. Ehkä usein me ajatellaan, et Afrikassa lämpötila nousee, ja niiden vaikutukset näkyy enemmän jossain muualla, mutta kyllä ne vaikutukset näkyy meillä täällä Euroopassa ja Suomessakin. Esimerkiksi lämpötilojen nousuna, aavikoitumisriskin lisääntymisenä, kasvavina sademäärinä ja vaikka tulvariskinä. Euroopan ympäristökeskuksen mukaan Euroopan Unioni oli vuonna 2015 maailman kolmanneksi suurin kasvihuonepäästöjen tuottaja Kiinan ja Yhdysvaltojen jälkeen.

Puhuja 3 [00:18:34]: Jep, ja nyt lyödään vähän lukuja pöytään, mihin suuntaan EUn kehitys on mennyt. Vuonna 2008 EU asetti tavoitteekseen vähentää kasvihuonekaasupäästöjään 20 prosenttia verrattuna vuoden 1990 tasoon. Kehitys on ollut oikeansuuntaista, ja vuonna 2019 kasvihuonekaasupäästöjen määrä EUssa oli 24 prosenttia pienempi kuin vuonna -90. Vuonna 2020 päästöt oli vielä 31 prosenttia alle vuoden -90 tason, johtuen osittain koronapandemiasta.

Puhuja 2 [00:19:11]: Ja tossa oli itse asiassa aika iso ero, mut varmasti toi pandemia vaikutti tos kohtaa aika paljon, mut näyttää tietysti hyvältä näin iso vähennys vuodessa. Tosiaan Euroopan komissio julkas joulukuussa 2019 tällaisen vihreän kehityksen ohjelman, kavereiden kesken European Green Deal, monet on varmasti kuullu tai nähny tän termin, koska tästä on pidetty komission osalta ja muutenkin ehkä EU-keskustelussa tää on ollu aika paljon esillä. Tosiaan tässä Green Dealissa esitellään keinot, joilla EU voi saavuttaa ilmastoneutraaliuden vuoteen 2050 mennessä. Ehkä tässä kohtaa voidaan avata, mitä tää ilmastoneutraalius tarkoittaa. Sit voidaan puhua yhteiskunnan tasolla, mut jos puhutaan Euroopan tasolla, puhutaan siitä, että EU tuottaa vain sen verran päästöjä, kun se pystyy sitomaan ilmakehstä. Se on se tavoite 2050 mennessä. Tosiaan kesällä 2021 voimaan tuli eurooppalainen ilmastolaki, ja sen myötä ilmastoneutraalisuustavoite vuoteen 2050 mennessä, ja se, että päästöjä saatais vähennettyä 55 prosenttia 2030 mennessä, niin näistä tuli laillisesti sitovia EU-maille.

Puhuja 3 [00:20:27]: Jes, ja osana vihreän kehityksen ohjelmaa komissio on myös julkassu ehdotuksen eurooppalaiseksi ilmastopimeukseksi, tätä kutsutaan myös European Climate Pactiksi, jonka avulla kansalaiset ja sidosryhmät on tarkoitus saada mukaan ilmastotyöhön, ja komission on myös tarkoitus esitellä lähivuosina lukuisia muita aloitteita.

Puhuja 2 [00:20:47]: Jes, eli aika paljon tää teema näkyy, ja niin kun me tossa toisessa jaksossa puhuttiin vähän tästä digitaalisesta siirtymästä, niin tää vihreä siirtymä on toinen tämmönen läpileikkaava teema kaikessa EUn politiikassa eli vihreä ja digitaalinen siirtymä. Tästä päästään itse kysymykseen, minkä haluaisin esittää Akselille. Usein me puhutaan tai ehkä kuullaan Suomessakin puhuttavan, että eihän meidän tarvi täällä tehdä, kun ne on ne muut maat, jotka saastuttaa, ne on ne Kiina ja ne Yhdysvallat ja teollisuus, mikä mikä maa, mainitsin silti, onks tää hei true or false? Mitä ajatuksia tää herättää? Mitä sä sanoisit niille, jotka ajattelee näin?

Puhuja 1 [00:21:30]: Niin, sehän on tosi jotenki jännä ajatus, kun puhutaan vaikka siitä, että Suomi on niin pieni, ettei Suomen päätöksillä ole mitään väliä, et meillä on 5,5 miljoonaa vähän päälle ihmisiä täällä, et muualla ne päätökset tehdään, mutta jotenki siinä miettii sellasta, et mikäli koko maailma jakaisin tällaisiin 5,5 miljoonan lohkoisiin, et tarkkottaaks se, ettei mikään näistä voi vaikuttaa ollenkaan, koska ne on kaikki niin pieniä, ei se argumentaatio toimi. Meillä on mahdollisuus vaikuttaa Suomessa, meillä on mahdollisuus vaikuttaa EUn tasolla, kuten puhuttiin, EU on iso saastuttaja, mut samaan aikaan mä nään sen sillä tavalla, että meillä on moraalinen velvollisuus monesta syystä, koska me ollaan historiallisesti Euroopassa ja länsimaissa oltu ne, ketkä on ajanut meidät tähän tilanteeseen, missä päästöt on näin korkeita. Samaa aikaan mun mielestä politiikassa ja yhteiskunnassa pitää aina olla moraalinen velvollisuus myös toimia oikein. Eli käytännössä ei päätöksiä tehdä sen takia aina, et jotenkin politiikassa mun mielestä on typerää hakea sellaisia syyllisiä, et toi on enemmän syyllinen, ton pitää tehdä enemmän, vaan päinvastoin meidän pitää kaikkien tehdä, mitä me pystytään. Kuitenkin, kun mietitään Eurooppaa, meillä on hyvä elintaso, meillä on käytännössä asiat suhteessa todella hyvin verrattuna muuhun maailmaan, millon se on mun mielestä myös meidän velvollisuus tehdä siinä tilanteessa enemmän ja tehdä oikein, toimia oikein. Kyse on siitä, että jokaisen pitää toimia, meidän koko maailman pitää toimia tän eteen, ja jonkun pitää ottaa se johtajuus. Mun mielestä Suomen pitää ottaa se johtajuus, mun mielestä EUn pitää ottaa se johtajuus, ja jotenkin meidän pitää toimia yhdessä ja meidän pitää pyrkiä rakentamaan niitä siltoja, mitä mä on tässä moneen kertaan jo korostanu. Yks asia, minkä mä haluan nostaa, et mä toivoisin, et meidän pääministeri Sanna Marin ottais tässä isompaa johtajuutta, et meillä on tällä hetkellä poikkeuksellisen paljon näkyvyyttä mediassa, julkisuudessa globaalisti saava pääministeri, jolla on paljon vaikutusvaltaa, joka on todella näkyvä, kiinnostava, trendikäs, niin mitä jos Sanna Marin puhuis globaalilla tasolla paljon enemmän ilmastosta, mitä hän tekee tällä hetkellä? Harmillisen vähän oon kuullu hänen ottavan sellasta ilmastojohtajuutta. Mä näkisin, et meillä olis tällä hetkellä momentum, et meidän pääministeri vois globaalilla tasolla ottaa sellasta johtajuutta paremmin kuin tällä hetkellä. Joten tällasii mahdollisuuksii meidän pitää käyttää, koska me voidaan olla johtajia tässä. Me voidaan hoitaa meidän oma tontti kuntoon, me voidaan auttaa muita hoitamaan heidän tonttinsa kuntoon. Puhutaan vaikka siitä, että meillä on tällä hetkellä hyvinkin iso ja hyvinkin kuuluisa ydinvoimahanke Olkiluoto kolme. Meillä on hyvää teknologiaa muun muassa ydinvoiman rakentamisessa sekä muussa energiatuotannossa, ja muussakin kestävässä tuotannossa, puhutaan vihreästä siirtymästä,

meidän osaamisesta. Me voidaan viedä sitä myös muualle, että käytännössä sitä kautta Suomi voi myös olla kokoaan isompi. Mä toivosin, et me otettais enemmän ajatusjohtajuutta tällaisissa. Se vaatii tietenkin myös Suomen tasolla lisää TK-panostuksia ja Euroopan tasolla, mut mä näkisin, et tällasen yhteistyön lisääminen on myös sellanen, missä me voidaan vaikuttaa kokoamme isommin ja jeesata muita maita tekemään parhaansa, ja pääsemään parhaisiin lopputuloksiin. Ja se ei tarkoita sitä, et nyt puhutaan köyhemmistä maista, vaikka Aasiasta ja Afrikasta, jossa elintaso on nousussa, mun mielestä se on täysin oikein, et heillä on oikeus myös nostaa elintaso, mut se voidaan tehdä kestävästi, me voidaan auttaa heitä myös siinä.

Puhuja 2 [00:25:09]: Täähän on myös yks asia, mistä ollaan puhuttu jonkin verran, jos miettii vaikka, että ihmisten elintaso nousee, aiemmin heillä ei ollu varaa matkustaa, et onks se sit, et he ei saa matkustaa tässä maailmassa ollenkaan, kun me täällä länsimaissa ollaan matkustettu ties kuinka kauan ja lennetty työmatkalentoja ja vapaa-ajan matkoille ja näin, mikä on reilua ja mikä ei? Toi on mielenkiintonen keskustelu. Mun mielestä oli hyvä nosto toi haaste Sanna Marinille, et Sanna Marin voi ottaa enemmän näkyvyyttä ilmastokeskustelussa globaalisti ja EU tasolla, toivottavasti Sanna kuuntelee tätä tai sit otat tapaamisen Sannan kanssa aiheesta.

Puhuja 3 [00:25:49]: Mut joo, palataan vähän tähän konkretiaan hetkeksi. Voisitko sä avaa meille, te olette ilmastodelekaatteina tehneet vahvistaaksenne nuorten osallistumista just ilmastopoliittiseen päätöksentekoon?

Puhuja 1 [00:26:01]: Me ollaan esimerkiksi tänä vuonna perustettu tällanen Nordic Youth Climate Network, eli käytännössä ajatuksena on se, et me on haluttu lisätä Pohjoismaista yhteistyötä ilmastotoiminnassa. Me oltiin Stocholm+50 konferenssissa Tukholmassa kesäkuun alussa, missä me haettiin tähän sellanen NUF-hankerahotus aiemmin keväällä, siinä oli mukana kaikista Pohjoismaista ilmastodelekaatit hakemassa sitä rahoitusta, ja sit me tavattiin siellä. Osan kanssa ollaan juteltu etänä, ja perustettiin tällanen löyhä network sille, et me voidaan yhdessä miettiä, miten me voidaan jakaa Pohjoismaissa parhaita käytänteitä, osallistaa ihmisiä ja erityisesti sitten näitä ilmastokokouksia COPpeja silmälläpitäen, miten me voidaan tehdä paremmin yhteistyöstä siellä. Tää on yks tällanen konkreettinen asia, mitä me ollaan tehty. Toinen on esimerkiksi se, että mä oon tässä tällä hetkellä, et me pyritään mahdollisimman paljon osallistamaan erilaisia ihmisiä, tekemään sekä meidän pestiä näkyväksi ja olemaan tavoitettavissa. Mulle tulee jonku verran puhujakutsuja, niin mä mielelläni tartun niihin kaikkiin. Tietysti saa kutsu, jos mitään tulee. Käyn puhumassa nuorille, käyn puhumassa yrityksille, päättäjille, muille, ja nostamassa sitä nuorten asiaa, et se dialogisuus toimii molemmin päin, eli niin, että mä esimerkiksi nuorten kanssa keskustelen, kuulen niitä näkemyksiä, otan vastaan somessa vaikka ideoita siitä, mitä kantsis tehdä, ja sit vien niitä eteenpäin sit niihin paikkoihin, missä mulla on taas sitten forumi, esimerkiksi puhua päätöksentekijöille tai puhua yritykselle, puhua erilaisille toimijoille, viedä niitä vaikka valtion puolella eteenpäin, ja kertoi niitä nuorten näkemyksiä siellä COPissa. Et se on se on tällasta kaks suuntaista dialogii. Me ollaan esimerkiksi nyt ilmastodelekaattipari Maija Kuivalaisen kanssa lokakuun lopulla, ennen kun me lähetään sinne COPpiin marraskuun alussa, järjestämässä myös tällasta tapahtumaa, missä meidän on ajatus osallistaa ihmisiä ja tulla nimenomaan hakemaan niitä syötteitä sinne COPpiin, mitä me voidaan nostaa, mitä meidän pitäis tehdä, mitkä on sellasia tärkeempiä kysymyksiä, mitä me

tällä hetkellä voidaan ottaa huomioon, se on sellainen, mihin me toki tehtävässämme panostetaan. Ja sitten tietysti myös allianssit toteuttaa paljon esimerkiksi kyselyitä nuoria ja tällasii, niin me viedään niiden tuloksia eteenpäin sitten omissa vaikutusforumeissa siitä, mitkä on nuorten asenteet esimerkiksi ilmastokriisiä ja muita haasteita kohtaan. Se pitää toki muistaa, että ilmastodelekaattina mä edustan kaikkia Suomen nuoria, eli käytännössä me puhutaan myös sellasista ryhmistä, mitkä ovat vaikka aliedustettuja päätöksenteossa. Me voidaan puhua vaikka syrjäytyneistä ihmisistä, sellasista, jotka asuu vaikka haja-asutus alueella, et se on meille tärkeitä, vaikka mäkin on tällanen paljasjalkanen stadilainen, joka on tässä skenessä jonkun verran vaikuttanu, pitäis dialogi avoimena pyrkiä jatkuvasti rakentamaan niitä siltoja ja ymmärtämään erilaisia näkökulmia, koska tietysti me halutaan, et erilaiset ihmiset ja erityisesti ne, ketkä on aliedustettuina päätöksenteossa, et me voidaan myös heidän näkemyksiä kuulla, ymmärtää ja tuoda eteenpäin. Lähtökohtasesti nuorten ilmastoliike on näkyvä ja vahva, mut kaikilla nuorilla ei kaikilla näkemykset ilmastokriisistä oo, niin on tärkeä olla myös avoin ja kuunnella sellasia näkemyksiä, mitkä ei ihan ehkä vastaa omia, tietysti dialogin kautta myös pyrkiä ehkä yhteensovittamaan niitä. Kaikista ei voida olla samaa mieltä, mutta joissain asioissa voidaan löytää yhteisymmärrystä. Loppujen lopuks, vaikka me edustetaan Suomen nuoria, voidaan puhua omasta puolestamme, et ei voi silleen, et mä en voi nyt kommentoida tätä sen takia, koska joku nuori Suomessa ajattelee toisella tavalla. Ehkä se velvollisuus, miten mä koen sen, on olla avoin kaikelle keskustelulle, ja pyrkiä löytämään sellasta konsensusta.

Puhuja 3 [00:29:49]: Jos sä itse saisit valita, miten EU vois vahvistaa nuorten osallistumista ilmastopoliittisessa päätöksessä?

Puhuja 1 [00:29:56]: Toi on hyvä kysymys. Se vaatii sitä, että nuorille aidosti annetaan paikkoja niissä pöydissä, missä näitä päätöksiä tehdään. Et se ei käytännössä oo niin, et nyt on taas joku kommenttikierros, ja lähetetään nyt nuorille tai joillekin tietyille järjestöille mahdollisuus kommentoida tätä. Sekin on tärkeitä, mut me esimerkiksi otetaan aidosti ihmisiä, joku nuori niihin päätöksentekoon niihin neuvotteluihin mukaan, ja annetaan sanavalta niissä forumeissa, missä sillä on merkitystä. Se on tosi tärkeitä ja tietty juuri se dialogisuus koko ajan, et sen säilyttäminen on tosi tärkeitä. Totta kai meidän pitää muistaa se, et EU on organisaatio, joka toimii tietyllä tavalla, on poliittisesti johdettu tietyllä tavalla, demokratia toimii tietyllä tavalla, mut sen puitteissa meillä on paljon mahiksia, miten me voidaan vahvistaa nuorten sekä myös muiden ryhmien osallisuutta tähän, et mä toimin, et EU on liikkumassa myös siihen suuntaan tulevaisuudessa, et me pystytään vahvistamaan eri ryhmien osallistumista siihen päätöksentekoon.

Puhuja 2 [00:31:04]: Jes. EU on keskeinen toimija YKn alaisissa ilmastoneuvotteluissa, ja tietysti allekirjoittanu myös Pariisin ilmastopöytäkirjan, avaan tänkin tässä yhteydessä, joka on 2015 hyväksytty kansainvälinen sopimus, jonka tavoitteena on ilmastomuutoksen hidastaminen. Kaikki EU-maat on allekirjoittanu sopimuksen myös omissa nimissään, mutta EU-maat sopii kannoistaan ja asettaa yhteisiä päästövähennystavoitteita myös EU-tasolla. Kohta onkin seuraava YKn ilmastokokous, niin kun tässä on muutamaan otteeseen mainittu. Ja se järjestetään marraskuussa Egyptissä. Akseli, mitä siellä puhutaan? Mikä siellä on nyt sitten pöydällä erityisesti? Millaisia tavoitteita teillä nuorisodelekaatteina on siellä?

Puhuja 1 [00:31:53]: Mä voisin nostaa yhen tällasen ajankohtasen keskustelun, missä me ollaan oltu aktiivisia tänä vuonna, on tällanen konsepti kuin Ecoside. Ecoside tarkoittaa tällaista globaalia liikehdintää, mitä tällä hetkellä on siitä, ja alotetta, että me voitais lisätä kansainväliseen rikoslakiin luonnontuhonta mukaan, eli käytännössä ollaan edistetty sitä aktiivisesti nuorina, esimerkiksi täällä Stocholm+50 konferenssissa meillä oli nuorilla dialogi, missä me löydettiin yhteisiä keinoja, joista Ecoside oli yks vahva-asia, mitä sit myös puskettiin siellä eteenpäin. Käytännössä se tarkoittais sitä, et esimerkiksi tuottamuksellinen ja tahallinen luonnon tuhonta saatais kriminalisoitua kansainvälisellä tasolla, puhutaan vaikka siitä, se ei oo Ecoside, jos vaikka minä tai sinä Ida kävelet metsässä, ja heität sinne nyt jotain roskia tai jotain, vaan me puhutaan siitä, et tuhotaan sademetsiä jossain päin maailmaa, tai vaikka oltais lain puitteissa jossain kaivoshankkeessa, niin sit kuitenkin, näistäkin on hyviä esimerkkejä myös Suomessa pohjoisessa, miten ollaan tuhottu ympäristöä käytännössä. Tää on yks sellanen ajankohtanen keskustelu, mitä me toivotaan, että saadaan popularisoitua, missä me vois myös pohjoisena ja vaikka Suomena ottaa johtajuutta ja viedä sitä eteenpäin. Se on yks sellanen ajankohtanen tärkeä keskustelu. Meillä ennen tätä COPpia on myös Conferences of Youth eli COY käytännössä siellä yleensä ennen näitä on ajatuksena, että tavataan nuorten kanssa ja nuorina pyritään löytämään niit ratkasuja, et meille on tietysti tärkeetä Suomen ilmastodelekaatteina, että me pystytään kaikkialta maailmalta eri maista tulevien delekaattien kanssa löytämään niit yhteisiä tavoitteita. Tietysti meillä on joitain ajatuksia esimerkiksi tän Nordic Youth Climate Networkin kautta asioista, mitä me halutaan ajaa siellä, eli juuri Ecoside tai nuorten inklusio paremmin päätöksentekoon, tietysti tällaset klassikot, niin kun aidosti pitää pitäytyä ja tehdä sitovia päätöksiä, jotta me päästään Pariisin ilmastopimuksen tavoitteisiin, ja oikeestaan vielä korkeammalle toivottavasti. Tosiaan Conferens of Youth pyritään löytämään sit myös nuorten yhteisymmärrys tekemään tällaset tavoitteet kautta ideapaperi siitä, mitä me voidaan edistää myös tän COPin aikana. Toki me osana Suome delekaatiota ollaan mukana myös Suomen tavoitteissa, et osallistutaan siihen suunnitteluun, pyritään osaltamme edistämään niitä toki Suomen suuntaan myös, tuomaan [?? 00:34:43] eli tässä on tällanen tietyllä tavalla monta neuvotteluroolia, missä me käytännössä nuorina toimitaan. Ehkä sellanen, mistä mä oon lähtökohtasesti vähän huolissani KV-diplomatiassa on se, samaan aikaan kun nuorten osallisuus on tosi tärkeetä, niin me puhutaan kuitenkin monimutkasista kansainvälisistä prosesseista, missä on eri maita, niillä on eri näkemyksiä, jos me puhutaan vaikka Suomen neuvottelijoista, siellä on ihmisii, ketkä on koko elämänsä tehny tätä ja valmistautunu tähän, niin mä toivon, että meidät nuoret myös aidosti otetaan huomioon näissä prosesseissa ja huomioidaan myös se, että meille tää skene ei ole sellanen, et se on haastava myös sellaselle ihmiselle, ketkä on koko elämänsä toiminu tässä, niin se vaatii myös sitä, että nuoria aktiivisesti otetaan mukaan siihen, tehään sitä ymmärrettäväksi ja kysytään niitä näkemyksiä asioista, et se on tärkeetä. Mä toivon, et Suomen delekaatiossa myös tää huomioidaan, ja tähän mennessä meidän dialogi on kyl ollu hyvää, niin on kyllä kiinnostavaa päästä sinne sitten näiden puolelle.

Puhuja 3 [00:35:46]: Jännittävää. Tulee kiinnostavaa seurata, mitä te siellä päätätte. Mut nyt ollaan tässä rupateltu aika pitkän ajan, niin mä aattelin heittää sulle tämmösen loppukysymyksen tai ehkä suoraan sanottuna voisit lähettää opiskelijoille terveisiä tai ehkä vähän vinkkejä, että miten opiskelijat voi itse olla mukana tässä ilmastomuutokseen vaikuttamisessa.

Puhuja 1 [00:36:08]: No mä kannustan jokasta lähtemään aktiivisesti ja rohkeesti mukaan, et kuten mä tässä oon sanonu, on monia tekemisen tapoja, et joku tuntuu toiselle ominaiselle, joku toinen toiselle, mutta jokaselle löytyy oma tekemisen tapa. Mä sanon, et jos yhtään kiinnostaa tai on yhtään semmonen fiilis, et pitäiskö mun tehdä jotain, niin rokeesti vaan mukaan, mä uskon, että sitä, et lähtee messiin, ei tuu kyllä katumaan. Ja päinvastoin, jos se ei tunnukaan omalta jutulta, niin sit voi tehdä jotain muuta, mutta nyt on hyvä momentum lähteä mukaan ja kantsii aidosti miettii sitä, voisko tää olla jotain mua varten ja ylipäättään tarttuu mahdollisuuksiin. Se on sellanen ajatus, minkä pohjalta mä oon eläny, et aina, kun on joku mahdollisuus, niin parempi lähtee messiin, kun olla tarttumatta siihen. Mä kannustaisin jokaista muuta tekeen ihan samalla tavalla.

Puhuja 2 [00:37:02]: Onks sul Ida tähän vielä joku kommentti, mikä sun terveiset on?

Puhuja 3 [00:37:06]: Mun terveiset. No mä toivon totta kai, et kaikki opiskelijat, jotka on kuunnellu tätä podcastia laittais sitä kavereille vinkkinä, et tekin voitte yhdessä kuunnella ja Akseli on antanu tosi hyviä vinkkejä koko tän podcastin aikana, niin olkaa mukana ja tehkää niitä pieniä asioita, koska ne pienetkin asiat vaikuttaa, sitä me ollaan opeteltu täällä tänään täällä. Kiitos Akseli tosi paljon, että sä tulit tänne, ja kerroit näistä asioista. Ne on tosi tärkeitä.

Puhuja 2 [00:37:35]: Jep. Ehkä sekin, jos jollain kuulijalla on sellainen olo, et mä halusin tehdä jotain, mut mä en tiedä mitä, niin vinkkejä varmasti on tarjolla, ja varmasti meihin kaikkiin, no Akseli erityisesti kun oot ilmastodelekaatti nuorten osalta, voi laittaa viestiä, et hei, mihin mä voisin mennä aktiivisesti mukaan, mitä niitä mahdollisuuksia on? Koska jollain saattaa olla sellanen kiinnostus, mut sit ei välttämättä oikeen oo sitä konkreettista tarttumapintaa siihen, että mitä kautta mä lähen nyt mukaan tähän toimintaan. Jes. Kiitos Akseli, et olit meidän kanssa.

Puhuja 1 [00:38:10]: Kiitos paljon.

Puhuja 2 [00:38:12]: Moi moi.

Puhuja 1 [00:38:12]: Moi moi.

Puhuja 3 [00:38:12]: Hei hei.

[äänite päättyy]